DOMSTOLENS DOM
17. juni 1987 *

I sag 1/86,

Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, ved juridisk konsulent J. Amphoux som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg hos G. Kremlis, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Jean Monnet-bygningen, Kirchberg,

sagsøger,

mod

Kongeriget Belgien, ved udenrigsministeren, rue des Quatre Bras 2, 1000-Bruxelles, ved direktør i Udenrigsministeriets Afdeling for Udenrigshandel og Udviklingssamarbejde R. Hoebaer som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg på den belgiske ambassade, 4, rue des Girondins, résidence Champagne,

sagsøgt,

angående en påstand om, at det statueres, at kongeriget Belgien ikke har truffet de foranstaltninger, der er nødvendige for at efterkomme Rådets direktiv 80/68/EØF af 17. december 1979 om beskyttelse af grundvandet mod forurening forårsaget af visse farlige stoffer og således har undladt at opfylde sine forpligtelser i henhold til det nævnte direktiv og EØF-traktaten,

har

DOMSTOLEN,

sammensat af afdelingsformand C. Kakouris som fungerende præsident, afdelingsformand F. Schockweiler, dommerne T. Koopmans, O. Due, K. Bahlmann, R. Joliet og G. C. Rodríguez Iglesias,

generaladvokat: J. Mischo
justitssekretær: fuldmægtig B. Pastor

på grundlag af retsmøderapporten og efter mundtlig forhandling den 25. marts 1987,

* Processprog: Fransk.

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse samme dag,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning, indgivet til Domstolens Justitskontor den 7. januar 1986, har Kommissionen for De europæiske Fællesskaber i medfør af EØF-traktatens artikel 169 anlagt sag med påstand om, at det statueres, at kongeriget Belgien har undladt at opfylde sine forpligtelser i henhold til EØF-traktaten, da det ikke har truffet de foranstaltninger, der er nødvendige for at efterkomme Rådets direktiv 80/68 af 17. december 1979 om beskyttelse af grundvandet mod forurening forårsaget af visse farlige stoffer (EFT L 20, s. 43).

2 Vedrørende tvistens baggrund samt parternes anbringender og argumenter henvises til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende, såfremt det på de enkelte punkter er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

3 I henhold til artikel 21, stk. 1, i direktiv 80/68, meddelt kongeriget Belgien den 19. december 1979, skulle medlemsstaterne inden for en frist på to år fra direktivets meddelelse sætte de nødvendige foranstaltninger i kraft for at efterkomme det, og, i henhold til samme artikels stk. 2, meddele Kommissionen teksten til de væsentligste nationale retsforskrifter, som de udsteder i det øjemed.

4 Den 8. september 1982 tilstillede den belgiske regering Kommissionen de gældende lov- og forvaltningsforskrifter, der efter regeringens opfattelse sikrede gennemførelse af direktiv 80/68. Kommissionen fandt, at de bestemmelser, den havde modtaget, ikke sikrede direktivets gennemførelse, og ved skrivelse af 9. juli 1984 anmodede den i medfør af EØF-traktatens artikel 169 den belgiske regering om at fremsætte sine bemærkninger.

5 Ved skrivelse af 26. september 1984 fremsendte den belgiske regering til Kommissionen ordlyden af et dekret af 24. januar 1984 fra Regionen Flandern om nær-

mere bestemmelser om beskyttelse af grundvandet samt ordlyden af en række bekendtgørelser af 22. marts 1984 til gennemførelse af dekretet, udstedt af Det Styrende Råd for Regionen Flandern.

6 Efter Kommissionens opfattelse vedrørte de nævnte forskrifter, som den i øvrigt fandt ufuldstændige i forhold til bestemmelserne i direktiv 80/68, kun Regionen Flandern, mens der ikke var truffet gennemførelsesforanstaltninger for Regionerne Wallonien og Bruxelles. I en begrundet udtalelse af 22. februar 1985, meddelt den belgiske regering samme dag, opfordrede Kommissionen regeringen til at træffe de nødvendige foranstaltninger inden for en frist på to måneder.

7 Den begrundede udtalelse blev ikke besvaret. Kommissionen modtog imidlertid oplysning om, at Det Styrende Råd for Regionen Flandern den 27. marts 1985 havde udstedt en bekendtgørelse om forhold, der kan medføre forurening af grundvandet; denne bekendtgørelses ikrafttræden [*Moniteur belge* (statstidende) af 20.7.1985] ville i det mindste delvis sikre gennemførelsen af direktiv 80/68 i Regionen Flandern. Da kongeriget Belgien ikke havde truffet foranstaltninger til gennemførelse af direktiv 80/68 for Regionerne Wallonien og Bruxelles, anlagde Kommissionen nærværende traktatbrudssag.

8 Den belgiske regering har forklaret, at den forsinkede gennemførelse af direktivet i hele landet skyldes, at de institutionelle reformer af 8. august 1980 medførte, at en betydelig kompetence inden for miljøområdet blev overflyttet fra statsmagten til regionerne, hvilket indebar, at der skulle oprettes og opbygges nye institutioner, som f. eks. institutionerne for Regionen Bruxelles, der blev oprettet i 1985. Regeringen har i øvrigt oplyst, at Det Styrende Råd for Regionen Wallonien havde vedtaget et forslag til dekret til gennemførelse af direktivet i Regionen Wallonien, et forslag, som i den nærmeste fremtid ville blive forelagt for Belgiens Conseil d'Etat og derefter for Det Regionale Råd for Wallonien, og at et forslag til bekendtgørelse vedrørende Regionen Bruxelles er under udarbejdelse.

9 Det bemærkes, at den omstændighed, at proceduren til vedtagelse af gennemførelsesbestemmelser, som er indledt for Regionerne Wallonien og Bruxelles, ikke kan fjerne traktatbruddet. I henhold til Domstolens faste praksis kan en medlemsstat i øvrigt ikke påberåbe sig bestemmelser; praksis eller forhold i sin interne retsorden som begrundelse for ikke at overholde forpligtelser eller frister, der er fastsat i EF-direktiver.

10 Det må herefter fastslås, at kongeriget Belgien har undladt at opfylde sine forpligtelser i henhold til EØF-traktaten, da det ikke inden for den fastsatte frist har truffet de foranstaltninger, der er nødvendige for at efterkomme Rådets direktiv 80/68 af 17. december 1979.

Sagens omkostninger

11 Ifølge procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den part, der taber sagen, til at betale sagens omkostninger. Sagsøgte har tabt sagen og bør derfor betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN

1) **Kongeriget Belgien har undladt at opfylde sine forpligtelser i henhold til EØF-traktaten, da det ikke inden for den fastsatte frist har truffet de foranstaltninger, der er nødvendige for at efterkomme Rådets direktiv 80/68 af 17. december 1979 om beskyttelse af grundvandet mod forurening forårsaget af visse farlige stoffer.**

2) **Kongeriget Belgien betaler sagens omkostninger.**

Kakouris Schockweiler Koopmans

Due Bahlmann Joliet Rodríguez Iglesias

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 17. juni 1987.

Fungerende præsident

P. Heim C. Kakouris

Justitssekretær Afdelingsformand